

# PAULOVA'EA OMOMBE'UA'JA

## TIMÓTEOVA'EA PE

### Segunda Carta de Paulo a Timóteo

<sup>1</sup> Jihi ko Pauloramó Cristo Jesus'ga moirũharamo. Aporavyky ji Tupana'ga pe Cristo Jesus'ga mombe'gwovo. A'ereki Tupana'ga e'i ji ve: “Eko ti Cristo Jesus'ga moirũharamo. Ere ti ġa pe: ‘Pejiko ti Cristo Jesus'ga rehe imomboruka ga pe pejikote'varuhua pejihugwi pejikovo gareheva'ero. A'ero po ti Tupana'ga pe mongoi ojipyri avuirama nehẽ.’ A'ea ti ere ġa pe,” ei Tupana'ga ji ve kako. <sup>2</sup> Timóteo, kiro ji ikwatijarukari nde ve imondouka. Nde ko nhiremiarõa jira'yra'java'ea.

Kiro ji ei: Nhandervete'ga Tupana'ga ti tomomyry nde ve Cristo Jesus'ga pavẽi nhandepojoykaharete'ga pavẽi. Tandeporogwety ti ġa. Tonoġatu ti ġa ndepy'a, a'e ji.

#### *Horyory Paulova'ea Tupana'ga rehe*

<sup>3</sup> Nane'ymi ji nhi'iġi Tupana'ga pe nde mombe'gwombe'gwovo ypytunimo arimo jitekovo. Ga pe ji ei:

—Ndepyry hete nde Timóteo'ga mbojiko-heteuka Jesus Cristo'ga rehe, a'e ji ga pe.

Nhiremboypya ja ji aporavyky Tupana'ga pe jipi ikwahava jireaporoġitapyryva.

<sup>4</sup> Ji horame nde hugwi nde erejehe'o ji arõheteavo ikwehe'i. A'ea ji namoka'nhymi

jitekovo. Orohepiaga'u hete ji. Nde repiaga'javame po ti ji roryroryvamo nehẽ.

<sup>5</sup> Nde ko nane'ymi nde rekoi ejikoga Tupana'ga rehe. A'ea ji akwahava'ja jijapyakavo nahã ko Timóteo'ga rekoi ikwehe'i javo. Ndejaryjahẽa jiko-hetei Tupana'ga rehe Lóidehẽa. Neyhẽa Eunicehẽa jikohetei jitehe Tupana'ga rehe no. Aerẽ ġa javi-jitehe nde jikohetei Tupana'ga rehe no. Aġwamo ndehe ko nane'ymi erejiko ga rehe no, a'e ji.

### *Terekyhyji ti Jesus'ga mombe'gwovo*

<sup>6</sup> Akwaha ji ndejikoga Tupana'ga rehe. Nurã ji ei ikwahavukara'java nde ve: Ejirokwa hete ti eporavykyavo ga pe jipi. A'ereki ji pokogame neakaġa rehe nhinhi'ġa Tupana'ga pe Tupana'ga ra'uva nde mbokarakatu eporavyky ti ji ve javo. <sup>7</sup> A'ereki Tupana'ga imondorame nhande pyri gara'uva ndopojihuvukari nhande ve. Gara'uva nhande mbopopoaka. Gara'uva nhande monhoarõ hete nhande mbohoryoryva ojipe'ġa ndehe. Gara'uva nhande monhimbovyvy nhande mongokatuavo.

<sup>8</sup> Nurã ti terekyhyji a'ero Cristo Jesus'ga mombe'gwovo nhandepojykaharete'ga mombe'gwovo ipojihuve'yma. Terei ti: “Namombe'ui ti ji ga ga'arõ'e'ÿve'ġa nde'yjuhuro ġwaramo.” A'ea rõi ti ere, a'e ji.

Amombe'u ji Cristo Jesus'ga ojipe'ġa pe novĩa. Emo ġa ndopotari ji ga mombe'urame. Nurã ġa ji mongiukari cadeia pype. Timóteo, terekyhyji ti ji rehe ji pojihuve'yma a'ero cadeia pype ji rename. Terei ti: “Ji ndakwahavi Paulo'ga. Ga ndokoi nhiirũa.” A'ea rõi ti ere.

Tupana'ga popoakarimo ti emombe'u nhande-pojoykaharete'ga Cristo Jesus'ga ojipe'gape'ga pe ji javijitehe. Po ti ġa imondoi hahyva'ea nde ve nde ga mombe'urame, a'ero po ti Tupana'ga nde mon-himomiranami hahyva'ea pe nde mbopopoaka nehẽ.

<sup>9</sup> Gaha omomboruka nhanderekote'varuhua nhande hugwi nahã nhande pokoga. Ga nhande mo'emo'ẽ toko ti ġa jireheva'ero javo. Nahã ga imombyryvi nhande ve. Nhanderekokatua rehe rũi ga imombyryvi. Gwemimbotarimova'ea rehe jate ga imombyryvi ji ġa poko pota javo. A'ereki ymyahũ yvya apoa renonde ga e'i ojivytyteri pe: “Aerẽ po ti ji imombyryvi ġa pe nehẽ,” ei ga hako.

<sup>10</sup> Aġwamo reki garemimombyryva jukwaha nhande ve Cristo Jesus'ga ruro ġwaramo nhande koty nhanembopiro'yhara'ga. A'ereki Cristo Jesus'ga omano nhanderekote'varuhua momboa imombiga nhanemanoa popoakara. A'ereki nhande tikwaha nhanembogweravaġwama. A'ea Jesus'ga okwahavuka imombe'gwovo pyryva'ea nhande ve. Ga e'i: “Pejiko ti ji rehe. A'ero ti pe hoi yvagi pe pejikovo avuirama Tupana'ga pyri – perope pe napemanoa'javi,” ei ga.

<sup>11</sup> Pyryva'ea Tupana'ga omombe'uuka ji ve. Ga e'i: “Eko ti Cristo Jesus'ga moirũharamo egwovo ga mombe'gwombe'gwovo ġa pe. Embo'e katu katu ti ġa nhinhi'ĩġa rehe,” ei ga ji ve.

<sup>12</sup> Amombe'u ji ġa pe a'ero ga nhi'ĩpo'ruavo. Nurã ġa ji mongi cadeia pype teremombe'ua'javi ore ve javo. Hahy hete ji ve a'ero. Emo ji jipoyja hete reki kiro hahyrame ji ve. Akwaha hete ji ga – kiroki ga rehe ji ajiko. Nurã – kiroki a'ea ji akwava'ẽ ga pe

ereko katu ji ve javo – a'ea ti ga herekokatupavi okovo Cristo Jesus'ga mbuhua nhande koty. A'ero ti Cristo Jesus'ga rura'javi yvya koty nhande koty nehē.

<sup>13</sup> Embopogwe ti nhiremimombe'ukatua a'itituhēva'ea ojipe'ga mbo'ekatuavo hehe. Nane'ymi ti ejiko hete ga rehe ga arōheteavo ojipe'ga arōheteavo no. Nahā nde rekoi ejikoty'aro ġwaramo Cristo Jesus'ga pavēi. <sup>14</sup> Tupana'ga gwerekouka pyryva'ea a'itituhēva'ea nde ve imombe'uuka onhi'iga. Enhimoirūuka ti gara'uva pe nhandepojykaharava'ea pe. A'ero po ti nde neremoka'nhymi pyryva'ea ganhi'iga ġa mbo'ekatuavo hehe nehē.

### *Paulova'ea onhimombe'u*

<sup>15</sup> Nde erekwahavipe Ásiapeve'ga gwyriveve'ga pohipava ji hugwi. Gapyteriveve'ga, Figelo'ga Hermógenes'ga pavēi, ġa pohiri ji hugwi.

<sup>16</sup> Onesíforo'ga jate ko ġa ja rūi reki. Toporogwety ti nhandepojykaharete'ga Onesíforo'ga garongapypeve'ga no, a'e ji. A'ereki Onesíforo'ga uhuuhu ji pyri ji mbohoryoryva. Ipoyja hete ga ji rehe ji rename cadeia pype. <sup>17</sup> A'ereki avo cidade de Roma pe uhurame ga ji reka hete ji repiaga cadeia pype. <sup>18</sup> Aerē Cristo Jesus'ga rura'javi yvya koty nehē. Toporogwety ti nhandepojykaharete'ga Onesíforo'ga a'ea rupi, a'e ji. Ji ruvame cidade de Éfeso pe Onesíforo'ga ji pokopokogi no ikwehe. Nde erekwaha hete garemhipokogagwera.

## 2

### *Tapepojihuvi ti pejikovo soldados'ga ja*

<sup>1</sup> Timóteo, jira'yra'java'ero ereko. Nhande jikoty'aro ġwaramo Cristo Jesus'ga pavēi ga imombyryvi nhande ve. Na ga nde mbopopoakari a'ero onhimimombyryvimo.

<sup>2</sup> Embo'e ti nhiremimbo'ea rehe – kiroki a'ea nde erehendu he'yive'ga pavēi. Embo'e katu ti Jesus'gareheve'ga – kiroki ġa ahe mbojiko ojihe. A'ero po ti ġa ikwahavi ojipe'ga mbo'eavo Jesus Cristo'ga mombe'ua rehe nehē.

<sup>3</sup> Enhimomirana ti hahya pe soldados'ga ja. A'ereki ġa onhimomirana hahya pe otavukarame tinhi'ipo'ru ti nhanderuvihava'ga javo. Ndehe na jitehe enhimomirana ojipe'ga imbuhurame hahya nde ve nde Jesus Cristo'ga mombe'urame ġa pe.

<sup>4</sup> Soldado'ga oporavyky gwuvihavete'ga pe jate tanhi'ipo'ru ti ji ga javo. A'ereki ga ga mbohory pota – kiroki ga ga mboporavyky ojive. Ojipea rūi gaporavykyhava soldado'ga rekoro ġwaramo. Na jitehe ti eporavyky Tupana'ga pe jate ojipe'ga mbo'eavo Jesus Cristo'ga rehe jate tanhi'ipo'ru pa ti ji Tupana'ga mbohoryva javo.

<sup>5</sup> Kiroki ga onha pota ojipe'ga pavēi – ga e'i: “Tavahemy py te ipyhyga pyryva'ea jijive.” Onha po ga ahemonhanukahara'ga nhi'iga rendukatu-avo hamo. Po ga nohendukatui ganhi'iga, a'ero ga nombuhurukari ojive pyryva'ea. Na jitehe Tupana'ga nhi'iga rendukatue'ymame po ti nde nerembuhurukari pyryva'ea ejive nehē no.

<sup>6</sup> Ga ypy po o'u katu kopeva'ea ġwemitymipyra hamo – kiroki ga oporavyky hete japovo kohoa

ityma. Nde poravykyheterame Tupana'ga pe Jesus Cristo'ga mombe'gwovo po ti ga imbuhurukari nde ve pyryva'ea nehẽ.

<sup>7</sup> Ejapyaka hete ti nhirembikwatijara rehe. A'ero po ti nhandepojykaharete'ga Cristo Jesus'ga ikwahavukapavi nde ve nehẽ a'ea pe Paulo'ga ei javo.

<sup>8</sup> Ejapyaka katu ti Jesus Cristo'ga rehe Daviva'ea rakykwepohara'ga rehe. Ekwahava'ja ga jipi Tupana'ga ombogwerava'ja ga gamanoa hugwi javo. A'ea ko pyryva'ea nhiremimbo'ea.

<sup>9</sup> Ji pyryva'ea mombe'uro ġwaramo Jesus'gareheve'ġarũive'ġa imbuhuri hahyva'ea ji ve jipi. Ga ji mongi cadeia pype vehevi ji mohina itanhuramuhũa pyvõ nde ereko te'varuhu hete javo ji ve novĩa. Tegwete nhihema jugwi a'ero. Nurã ji ndahoa'javi kiro Jesus Cristo'ga mombe'gwovo Tupana'ga nhi'ĩga mombe'gwovo. Emo tegwete imombihava gamombe'ua. A'ereki jara'ġa ohooho Jesus'ga mombe'gwovo.

<sup>10</sup> Anhimomirana ji hahyparavuhua pe Tupana'ga remimo'ẽhara'ġa ndepyga tomomboruka ti ġa okote'varuhua Cristo Jesus'ga pe nehẽ no. Aerẽ po ti ġa ndekoi avuirama garendy'jakatua pyri yvagi pe nehẽ.

<sup>11</sup> A'itituhẽva'ea ji ei nde ve kiro ikwahavukara'java. Ji a'e:

“Po Jesus Cristo'ga manoro ġwaramo nhande po-  
hiri nhandereaporoġitate'varuhua hugwi,  
a'ero po ti nhande rekoi avuirama ga pyri  
nehẽ.

<sup>12</sup> Po nane'yimi nhande nhimomiranami  
hahyva'ea pe nhande ga mombe'urame,

a'ero po ti ga nhande mongoi ġanduvi havamo  
onhipavēi nehē.

Po ti nhande ei nehē Jesus'ga ndokoi jipojyka-  
haretero javo,

a'ero po ti ga ei nhande ve no ndapekoi tuhē  
pe ġireheva'ero javo nehē.

<sup>13</sup> Po nhande ipiriani nhande'eagwera opohia  
ganhi'ġa hugwi ga mbojikoga'jave'yma  
nhande rehe novġa.

Emo ga nopiriani o'eagwera ahe mbojikoga  
tuhē ojihe. A'ereki tegwete ga'eagwera piri-  
ana.”

A'ea ji ei a'itituhēva'ea mombe'gwovo.

### *Nahā ti peporavyky Jesus'ga pe*

<sup>14</sup> Nhiremimombe'ua ti emombe'u pa  
Jesus'gareheve'ġa pe tokwaha katu ti ġa javo.  
Ere ti ġa pe: “Tepenhi'ġayvari ti penhinhi'ġa  
rehe a'ea pe rūi ji ei javo tehe. A'ereki  
pe ndapepokogi ojipe'ġa penhi'ġayvarama.  
A'ereki pe penhenduhara'ġa mbotegwete reki  
penhi'ġayvarama. A'ea ji erame pe me Tupana'ga  
nhinhi'ġa renduvi. Pehendu katu ti a'ero.” A'ea  
ti ere ġa pe.

<sup>15</sup> Ejirokwa hete ti eporavykya rehe  
ġa mbo'ekatuavo Tupana'ga nhi'ġa rehe  
a'itituhēva'ea rehe. A'ero hepiagame po ti  
Tupana'ga ei nde ve nehē: “Ndepyry hete nde  
ġa mbo'ekatuavo,” e po ti ga nde ve nehē. Ekwaha  
hete ti ganhi'ġa a'ea rupi katu ġa mbo'ekatuavo.  
A'ero po ti nde poyjahetero eporavykya rehe  
nehē.

<sup>16</sup> Terembopogwei ti ojipe'ġa nhi'itehea  
Tupana'ga remiarōe'ġva'ea. A'ereki ganhi'ġa

renduva ġwaramo igwaigwavete ahe nombopogwei Tupana'ga. <sup>17</sup> A'ereki ġanhi'itehea jauranuhūa ja. Jauranuhūa ahe rerekorame onhimoanha ahera'oa imbote'varuhuavo. A'ea ja nanongara'ġa omonhimoanha onhi'itehea ojipe'ġa mbote'varuhuavo. Himeneu'ga ko na Fileto'ga pavēi. <sup>18</sup> Okoa'jave'yma Tupana'ga nhi'iġa rehe, a'eaatyviva'ea ġa ei memei o'mbero: “Tupana'ga ombogweravipe Jesus'gareheve'ġa. Nombogwerava'javi po ti ga ahe nehē.” A'ea ġa ei o'mbero Jesus'gareheve'ġa pe. Nahā ġa imbovambovatehei tuhē mo Jesus'gareheve'ġa py'a a'ero.

<sup>19</sup> Emo po ti ojipe'ġa ndopohiraġwami Tupana'ga hugwi okoheteavo ġwaramo ganhi'ġa rehe a'itituhēva'ea rehe. Nombopogwei ġa i'mbeve'ġa nhi'iġa. A'ereki Tupana'ga ombojikoguka hete ġa ojihe. Ga pe ga ei jireheve'ġa. Tupana'ga rembikwatijarukara e'i nahā:

“Tupana'ga okwaha tuhē ojiheve'ġa.”

A'ea ikwatijaripyra i'ei. E'i no:

“Topohi ti ga okote'varuhua hugwi

– kiroki ga e'i: ‘Ji ko Tupana'gareheva'ea,’” e'i.

<sup>20</sup> Ojo'java'ea po ti ji imombe'ui nde ve kiro. Imbateheteve'ga gwereko ġwonga pe hyrua. He'yiva'ea ga herekoi ikatuva'ea ouro apopyra prata apopyra no. He'yiva'ea ga herekoi ikatue'ŷva'ea no yva apopyra tujuga apopyra no. Opo'ru ga ikatuva'ea hyrua herekovo ojipe'ġa ndurame ga repiaga. Opo'ru ga ikatue'ŷva'ea hyrua herekovo imboapykavamo ytya mombohavimo.



21 Na jitehe po ti Tupana'ga nhande po'ru nhande pohirame nhanderekote'varuhua hugwi nhandekovo ikatuheteva'ero nehẽ. “Ga pyry kiro nhiremimboporavykyukara pe ikatuparavuhuva'ea pe,” e po ti Tupana'ga nhandepojykaharete'ga.

22 Hepia'ngi ite'varuhua ipyahuve'ga pe jipi. Terenhimohepia'ngiukari jupe a'ero. Eko katu hete ti. Ejiko hete ti Cristo Jesus'ga rehe ga arõheteavo. Earõ hete ti ojipe'ga ekoatuavo ga pe ga ndayvare'yma. Nahã ti ejirokwa pyryve'ga pavẽi – kiroki ga onhi'ĩ Tupana'ga pe nhandepojykaharete'ga pe nhande poko ti javo ga pe.

23 Terekwavi ti ojogwayvave'ga koty – kiroki ga ndokwahavihu. A'ereki ganhi'ĩtehea renduvame ahe onhi'igayva pota ga.

24 Tupana'ga pe oporavykyrame ga mbo'eavo Tupana'gareheve'ga tonhi'igayvaryme ga. Tinhyrõ ti ga ga pe nhaporemokoatuavo ga pe. Tombo'e kwaha ti ga Tupana'ga nhi'iga rehe. Tonhimbaekwahivyme ti ga ga ndehe upa.

25 Tombo'e nhyrõ ti ga ga – kiroki ga nohendupotari garemimbo'ea Tupana'ga rehe. Nahã po ti ga tombo'e ga Tupana'ga po ti ombopohipotaruka ga pe gandekote'varuhua hugwi nehẽ javo. A'ero po ti ga heroviari a'itituhẽva'ea Cristo Jesus'ga mombe'ua nehẽ.

26 A'ero po ti ga apyakwapupugamo nehẽ. “Iii! Satanás'ga reki nhande moandyandyi nhande mongovo gwemimbotarimova'ea rupi!” e po ti ga nehẽ. A'ero po ti ga nhimbopiro'yi Satanás'ga hugwi okote'varuhua hugwi nehẽ no Tupana'ga nhi'ĩpo'ruavo nehẽ.

### 3

#### *Aerēva'ea Cristo'ga rura'javakotyva'ea*

<sup>1</sup> Tiruahū hete ti mbapava koty Jesus Cristo'ga rura'java koty nehē. A'ea ti ekwaha, a'e ji.

<sup>2</sup> Mbapava koty po ti yvyakotyve'ġa ndekoi ojihe jate onhiarōheteavo nehē. Opota ranuhū po ti ġa itambere'ia nehē. Onhimbohete tehe po ti ġa nehē jihi ojipe'ġa hohe javo. Noarōi po ti ġa ojipe'ġa nehē jihi jate ko jipyry javo. Onhi'ĩ te'varuhu po ti ġa Tupana'ga pe ojipe'ġa pe nehē no. Nohendukatu po ti ġa uva'ġa nhi'iġa oy'ġa nhi'iġa nehē no. Nдохoryvi po ti ġa ahe rehe ahe imbuhurame ġa pe nehē. Ndokopyryvi po ti ġa Tupana'ga arōe'yma nehē.

<sup>3</sup> Ndokokatui po ti ġa ojipe'ġa pe gwe'yja'ġa pe vehevi nehē. Nonhimogitaukara'javi po ti ġa ahe ve nehē. Ombotegwete po ti ġa ojipe'ġa nehē. Nonhimongokatui po ti ġa onharūiveuhūro nehē. Onhimboahi po ti ġa okote'varuhuavo ojipe'ġa pe nehē. Noarōi po ti ġa pyryve'ġa nehē petiruahū pe javo ġa pe. Noarōi po ti ġa pyryva'ea vehevi nehē a'ea tiruahū javo jupe. <sup>4</sup> Okwava'ē po ti ġa ojipe'ġa hajiheve'ġa po pe nehē tojigwarai ti ġa ġa ndehe javo.

Ndojapyakakatui po ti ġa onhimbaekwahiva ipotarahivuhuavo onhimimbotarimova'ea jate nehē. Onhi'ĩ tehe po ti ġa nehē ġa hohe pa ko ji huvihavamo javo. Onhimbohory pota hete po ti ġa nehē. Emo po ti ġa ndopotari Tupana'ga mbohoryva nehē. <sup>5</sup> O'mbero po ti ġa ei nehē: “Orojiko ore Jesus Cristo'ga rehe,” e po ti ġa nehē. Emo po ti ġa nomomborukari ga pe

okote'varuhua ojihugwi nehē. A'ero po ti ġa nonhimongokatuukari reki Tupana'ga pe. Nahã po ti ġa nombokwahyi gapopoakara ojeaporoġita pe nehē. Terembopogwei ti ġa ekwave'yma ġa koty.

<sup>6</sup>Jararamo ġa hoġahoi onga pe imbojoapiapiavo xanhi'ĩ ti kunhangwera'ġa pe javo. Oho ġa kunhangwera'ġa pyri a'ero o'mbero ġa pe ġa mbo'eavo Tupana'ga nhi'iġarũiva'ea rehe. Gwerovia kunhangwera'ġa ġa'mbea reki – kiroki kunhangwera'ġa nharuiveuhũ opopoakare'yma mbehea pe. Okoveveuhu ġa oroko te'varuhu ore javo novĩa kunhangwera'ġa. Emo ġa ndopohiri jugwi. Hepia'ngi he'yiva'ea ite'varuhuparavuhuva'ea ġa pe no. <sup>7</sup>Nane'yimi ġa nhimbo'embo'ei novĩa. Emo tegwete ġanembikwahava a'itituhēva'ea rehe.

<sup>8</sup>Ymyahũ mokonhava'ea ndopotari Moisésva'ea nhi'iġagwera hako Janesva'ea Jambresva'ea pavēi hako. Na jitehe aġwamo kunhangwera'ġa mbo'ehara'ġa ndopotari Jesus'ga mombe'ua a'itituhēva'ea. Ojapyaka ġa ite'varuhuva'ea rehe jate a'ero okoa'jave'yma Jesus'ga mombe'ua rupi. Tupana'ga omovahĩ ġa a'ero. <sup>9</sup>Nambegwei po ti he'yjuhuve'ġa ndohaykaa'javi ġanhi'ġa jukwahava ġwaramo ġanembikwahave'ymuhũa nehē. Na jitehe jukwaha ymyahũva'ea pe Janesva'ea rembikwahave'ymuhũa Jambresva'ea rembikwahave'ymuhũa no hako.

*Mbapavava'ea      Paulova'ea      remimbo'ea*  
*Timóteova'ea pe*

10 Ndehe ji kwaha hete. Erekwaha hete nde nhiremimombe'ua. Erekwaha nde jirekokatua. Nane'ymi ji ei: Tako ti Jesus Cristo'ga remimbotarimova'ea rehe. A'ea nde erekwaha. Erekwaha nde jijikoga Jesus Cristo'ga rehe no. Nanhimbaekwahivi ji ġa ndehe jikokatuavo ġa pe tiruahūrame ji ve. A'ea nde erekwaha. Nde erekwaha nhiremiarōhetea ġa ndehe. Anhimomirana ji hahyva'ea pe jiporavykyheteavo ġa mbo'eavo. A'ea nde erekwaha no.

11 Erekwaha nde ġandekote'varuhua ji ve. Hahyva'ea ji ve nde erekwaha. Jesus'gareheve'ġarūive'ġa oko ji rehe ji arōe'yma Antioquiapeve'ġa Icôniopeve'ġa pavēi Listrapeve'ġa pavēi no kako. Hahy ji ve a'ero ġapyteri pe. A'ea pe ji nhimomiranahetei kako. A'ea pa nde erekwaha. Ga ndekondekorame ji rehe nhandepojoykaharete'ga Tupana'ga ji pokogi ji mbopiro'yavo ġa hugwi nhaporemo kako.

12 Kiroki ġa oko katu pota Cristo Jesus'ga javijitehe ojikoty'a ga pavēi – ġa ndehe ti ite'varuhuve'ġa ndekoi okote'varuhuavo ġa pe nehē. Na tuhē po ti nehē. 13 Igwaigwavete po ti tiruahūve'ġa ndekote'vate'varuhui nehē ahe moandyandyive'ġa pavēi. Koji'i po ti ġa nhaporemo heroviarukari mbehea ojipe'ga pe nehē. Ga jitehe po ti a'ea reroviari nehē no.

14 Terepohiri ti enhimbiroviahetea hugwi a'itituhēva'ea hugwi – kiroki a'ea rehe nembo'ehara'ġa nde mbo'e. A'ereki nde erekwaha hete ġa – kiroki Jesus'gareheve'ġa oko pyry nde mbo'eavo a'itituhēva'ea rehe. 15 Neremoka'nhyimi nde evo jagwera. Ndevojaryppyagwera jate

nde erekwaha Tupana'ga rembikwatijarukara ganhi'igapyryva. Garembikwatijarukara okwahavuka nde ve aherekote'varuhua mombora. A'ero a'ea monhi'igame nde ere'e ikwahava: “Ahe jikogame Cristo Jesus'ga rehe ga imombori aherekote'varuhua ahe hugwi ahe mongovo ojipyri,” ere nde.

<sup>16</sup> Ymyahũ Tupana'ga ikwatijakatuukari ahe ve onhi'iga hako. Garembikwatijarukara nhaporemo ko ikwahy nhande pokoga. Nhande nhi'igame jupe a'ea nhande mbo'ei a'itituhẽva'ea rehe. Nhande nhi'igame jupe a'ea ikwahavukari nhande ve nhanderekote'varuhua. Nhande nhi'igame jupe a'ea nhande mbopohirukari nhanderekote'varuhua hugwi nhandereaporogita mongokatuavo. Nhande nhi'igame jupe a'ea nhande mbo'ei Tupana'ga remimbotarimova'ea rehe nhande mongovo hupi. <sup>17</sup> Nahã Tupana'ga rembikwatijarukara ikwahapavukari Jesus'gareheve'ga pe tonhi'ipo'ru pa ti ga ga oporavykyparavuhuavo ikatuva'ea rehe ojipe'ga pokoga.

## 4

<sup>1</sup> Aerẽ po ti Cristo Jesus'ga rura'javi yvya koty nhandepojoykaharete'ga nehẽ. Uhu po ti ga oko-jive'ga pyri omanove'ga pyri nehẽ no. Okwaha ga ga ndekopyryvame. Ga po ti e'i pyryve'ga pe a'ero nehẽ: “Pepyry pe. Pejo ti pejipytavo avuirama ji pyri a'ero,” e po ti ga nehẽ. Okwaha ga ojipe'ga ndekote'varuhurame. Ga po ti e'i ite'varuhuve'ga pe a'ero nehẽ: “Peko te'varuhu

pe. Peho ti hahyva'ea ruvihava pype pejipytavo avuirama a'ero,” e po ti ga nehē.

Nhanderuvihavuhuhetero po ti Jesus Cristo'ga ruri nehē. A'ero kiro ji nde moġitai Tupana'ga nhinhi'īga renduvame Jesus Cristo'ga pavēi.  
<sup>2</sup> A'ero ji ehetei nde ve: Nane'ymi ti emombe'u katu Jesus'ga mombe'ua ojipe'ġape'ġa pe. Ga hendupotarama ti emombe'u katu ġa pe. Ga hendupotare'ymame ti emombe'u katu jitehe ġa pe no. Ekwahavuka ti ġa pe ġandekote'varuhua. Ere ti ġa pe: “Tapekote'varuhua'javi ti.” Okokatuve'ġa pe ti ere: “Tapekokatupigi ti.” Embohory ti ġa Tupana'ga rehe. Terenhimbaekwahivi ti ġa ndehe ġa mbo'eavo a'itituhēva'ea rehe. A'ea pe ji erame nde ve Cristo Jesus'ga nhinhi'īga rendu Tupana'ga pavēi.

<sup>3</sup> Aerē po ti he'yive'ġa nomombe'uukara'javi nde ve a'itituhēva'ea Tupana'ga nhi'īga nehē. Gwemimbotarimo po ti ġa ombo'ehara'ġa mbuhumbuhuri ojipyri nehē tianembo'e ti ġa nhanderemimbotarimova'ea rehe javo.  
<sup>4</sup> A'itituhēva'ea po ti ġa nohendupotari nehē. A'eaatyviva'ea po ti ġa opota hete henduva imombe'utehea nehē.

<sup>5</sup> Emo nde ve ji ei: Enhimbovyvy ti ejapyakakat-uavo. Enhimomirana ti Tupana'ga arōe'ŷve'ġa imondorame hahyva'ea nde ve. Emombe'u katu ti Cristo Jesus'ga mombe'ua ojipe'ġape'ġa pe ġa mbojikoguka ga rehe. Eporavykyavo Tupana'ga pe enhi'īpo'ru pa ti ga a'ero.

<sup>6</sup> Oro ji, ji juka ġwerī ġa – kiroki ġa ji pyhyguka. A'ereki ji amombe'umbe'u Cristo Jesus'ga ġa pe. Kiro ihoi japiavo nhimanoaġwama, a'e ji.

<sup>7</sup> Ajirokwa pa ji jiporavykyheteavo ga pe Cristo Jesus'ga mombe'ukatuavo ġa pe. A'ereki pyry ahe poravykyi ga pe! Anhi'ĩpo'ru pa ji ga. Ndapohiri ji Jesus'ga mombe'ua hugwi.

<sup>8</sup> Aerẽ mbapava koty po ti nhande rekoi nhandepojoykaharete'ga rovai pyteri pe pyryheteve'ga rovai pyteri pe nehẽ te'i ti ga ahe ve javo. Okwaha ga ġa ndekote'varuhurame. A'ero po ti ga ei a'ea pe ġa mondovo hahyva'ea ruvihava pype nehẽ. Okwaha ga jara'ġa ndekopyryvame. A'ero po ti ga ei a'ea pe ġa mongovo ojipyri nehẽ. A'ea rupi po ti ga imondoi ji ve pyryheteve'ea – kiroki pyryheteve'ea Tupana'ga gwereko ji ve jirekopyryva ġwaramo. Ji ve jate rui po ti nhandepojoykaharete'ga imondoi nehẽ. Omondo po ti ga nhande ve nhaporemo nehẽ nhande ipotaheterame garura'java vyva koty ga arõheteavo.

*Paulova'ea onhimombe'u Timóteova'ea pe*

<sup>9</sup> Timóteo, kotihĩ ti ejo ji pyri. <sup>10</sup> A'ereki Demas'ga opohi ji hugwi ogwovo cidade de Tessalõnica pe. A'ereki ga opotaruhu mbatera aġwamo. Crescente'ga oho Galáciapeve'ġa gwyri pe. Tito'ga oho Dalmáciapeve'ġa gwyri pe. <sup>11</sup> Lucas'ga jate opyta ji pyri ji moiruamo. Eho ti Marcos'ga rerua ejupi. Toporavyky ti ga ji pyri Cristo Jesus'ga mombe'gwovo ji pokoga nehẽ. <sup>12</sup> Amondo ji Tíquico'ga cidade de Éfeso pe.

<sup>13</sup> Eho na'ẽ ti Carpo'ga pyri cidade de Trõade pe herua jipira ji ve. A'ereki ji aheja jipira i'arimova'ea ga pyri ikwehe. Eru ti ikwatijaripyra no. Ojipea ikwatijaripyra ipira apopyra – a'ea kaitu ti eru ji ve no.

<sup>14</sup> Kiro ji ga mombe'ui nde ve Alexandre'ga – kiroki ga oapo mbatera metal apopyra. Ga e'ie'i ji ve okote'varuhuavo ji ve. A'ero po ti nhandepojkaharete'ga imondoi hahyva'ea ga pe nehê.

<sup>15</sup> Enhimboko'i ti Alexandre'ga hugwi. Mara'ngu po ti ga otiruahũro nde ve nehê no? A'ereki ga ndopotari nhaneremimbo'ea Cristo Jesus'ga rehe.

<sup>16</sup> Ymya soldados'ğa ji pyhygi kako. Aerê nhanderuvihava'ğa nhimono'ono'ogi tihepia ti Paulo'ga te'varuhua javo. Ji ға nhi'ĩpondekwavypyrame ndavavagahihavi ji rehe. Kiroki ға ojikoty'a ji pavêi – ға okyhyji nhanderuvihava'ğa hugwi. A'ero ға hoi opohia ji hugwi. Emo ji a'e: Tomondoyme ti Tupana'ga hahyva'ea ға pe – kiroki ға opohi ji hugwi.

<sup>17</sup> A'erorame tehe nhandepojkaharete'ga Cristo Jesus'ga ji moirũ. A'ero ga ndopojihuvukari jipyhykara'ğa ji ve ji mombe'u ti ға pe javo ji ve. A'ero ji Cristo Jesus'ga mombe'upavi judeus'garũive'ğa pe nhaporemo gentios'ğa pe. Nahã nhandepojkaharete'ga ji mbopiro'yi ite'varuhuve'ğa hugwi tandejukayme ti ға javo. <sup>18</sup> Aerê po ti ga ji mbopiro'yi ite'varuhuparavuhuva'ea hugwi nhaporemo ji rerekokatuavo ji rerohokatuavo yvagi pe nehê. Pevo po ti ga rekoi nhanderuvihavuhuhetero nehê. Timbohete ga avuirama nehê! Na tuhê! Amém!

*Paulova'ea omondouka onhi'iga ahe ve*

<sup>19</sup> Timóteo, amondouka ji nhinhi'iga Priscilahêa pe Áquila'ga pe no Onesíforo'ga pe no garon-gapypeve'ğa pe no.



<sup>20</sup> Opyta Erasto'ga upa cidade de Corinto pe. Aheja ji Trófimo'ga cidade de Mileto pe. A'ereki ga itetirũa.

<sup>21</sup> Ejirokwa ti ejoa ji pyri yapoa renonde.

Êubulo'ga omondouka onhi'iġa nde ve kiro. Na jitehe ġa omondouka onhi'iġa nde ve Prudente'ga Lino'ga pavêi Cláudiahẽa pavêi no. Na jitehe jara'ġa nhaporemo Cristo Jesus'gareheve'ġa omondouka onhi'iġa nde ve.

<sup>22</sup> Kiro ji ei nde ve: Nhandepojoykaharete'ga Cristo Jesus'ga tojikoty'a nde pavêi nde rerekokat-uavo.

Tomombyry ti ga pe me nhaporemo, a'e ji.

**Tupana'ga nhi'iga**  
**New Testament in Tenharim (BR:pah:Tenharim)**

copyright © 1996 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Tenharim

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Tenharim [pah], Brazil

**Copyright Information**

© 1996, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

**The New Testament**

in Tenharim

© 1996, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

---

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files  
dated 29 Jan 2022

3eb8a851-f633-5209-8712-862a9511e134